

ВІДПОВІДЬ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

на зауваження проєкту експертного висновку GER щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми 23302 Галузевий переклад з німецької та англійської мови; міжкультурний менеджмент за спеціальністю 035 Філологія за другим рівнем вищої освіти (денна форма здобуття освіти)

КНУ імені Тараса Шевченка висловлює щиро вдячність членам галузевої експертної ради за детальний аналіз сильних і слабких сторін ОНП та за надання рекомендацій кафедрі й університету. Вважаємо за необхідне надати деякі коментарі щодо висловлених зауважень і рекомендацій.

Проєкт висновку GER	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності Критерію 1 (експертна група) - А (GER) – Е</p> <p>1.4. GER підтримує думку ЕГ стосовно того, що проектування ОНП відбувалося з урахуванням сучасного ринку праці та пропозицій стейкхолдерів, із конкретизацією сфокусованості програми на галузевому перекладі. Водночас GER вважає за необхідне зауважити неповне забезпечення структурою ОНП виконання результатів навчання, передбачених галузевим Стандартом для формування компетентностей здобувачів освіти. Зокрема, дивує той факт, що проєктна група ОНП коригує формулювання більшості компетентностей і програмних результатів навчання, зазвичай замінюючи поняття «філологічний», «літературознавчий», «фольклорний» тощо на «перекладознавчий» і т.ін., чим начебто й увиразнює фокус освітньої програми, але одночасно й суттєво звужує вектори філологічної підготовки. Наведемо один приклад. ПРН 8 галузевого Стандарту «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства» в ОНП подано так: «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення перекладознавства». Як свідчить матриця ПРН, його забезпечує одна обов'язкова дисципліна - ОК 1 «Теорія перекладу». Відповідно до «логіки» укладачів ОНП, і автор робочої програми цього ОК жодним чином не висвітлює в тематичному плані літературознавчих питань, хоча й дуже «оригінально» натякає на них у власному формулюванні ФК 2: «Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства крізь призму літературознавчого</p>	<p>Щиро вдячні членам галузевої експертної ради за висвітлення сильних сторін ОНП за критерієм 1.</p> <p>Утім, вважаємо за необхідне надати коментар до зауважень і рекомендацій.</p> <p>1.4. У пояснювальній записці до Стандарту вищої освіти України для магістерського освітнього рівня зі спеціальності 035 Філологія вказано: «Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм конкретизують визначені компетентності й результати відповідно до певної філологічної спеціалізації» (с. 12). Керуючись цим, проєктна група конкретизувала фахові компетентності та ПРН відповідно до цілей та фахового спрямування ОНП, що має забезпечити здобуття студентами професійної кваліфікації перекладача і міжкультурного менеджера.</p> <p>Справді, освітня кваліфікація, яку присуджують здобувачам освіти за ОНП, - «магістр філології», але ця кваліфікація уточнюється також і внесенням у диплом назви конкретної освітньої програми, мов, які вивчалися, ОК та професійної кваліфікації. Лише завдяки цій конкретизації випускник стає фахівцем конкретної (вузької) сфери і має достатньо часу у межах ОНП отримати спеціальні вміння та навички галузевого перекладу, а не лише загальні філологічні знання.</p> <p>ОНП дотримується Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти з конкретизацією лише ФК та ПРН, які відповідають фокусу ОНП, право на таку конкретизацію закріплене у нормативних документах МОН України. Якби програмні результати навчання були для всіх філологів, незважаючи на фокус ОНП, однаковими, то у відомостях самооцінювання не стояли б запитання, на кшталт «Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм / галузевий та регіональний контекст / інтереси та пропозиції</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>напряму перекладознавства». Неповне забезпечення літературознавчих ПРН, передбачених галузевим Стандартом, є вагомим недоліком проектування ОНП, адже освітня кваліфікація, яку присуджують здобувачеві освіти за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», - «магістр філології», а не лише «перекладознавства».</p> <p>Рекомендації ГЕР</p> <p>1. Рекомендуємо при формулюванні ЗК, ФК і ПРН дотримуватись галузевого Стандарту, а при потребі увиразнення фокусу ОНП запропонувати окремі додаткові ЗК, ФК і ПРН.</p> <p>2. Рекомендуємо при проектуванні структури ОНП забезпечувати повну реалізацію всіх ФК і ПРН, передбачених галузевим Стандартом та специфікою обраної спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», зокрема не звужувати обсяги філологічної підготовки здобувачів та забезпечувати її літературознавчий вектор.</p>	<p>стейкхолдерів» тощо. Очевидно, що логіка укладачів Стандарту полягала якраз в тому, що при формуванні освітніх програм визначені ними компетентності й результати конкретизуються відповідно до певної філологічної спеціалізації. В іншому випадку про власне формулювання програмних результатів навчання не йшлося б. Вони всі б мали б копіюватися зі Стандарту. Неодноразові консультації зі стейкхолдерами (передусім роботодавцями, а також з випускниками і здобувачами) підтримали проектну групу в думці відмовитися від умисного дріблення кредитів і виділення окремо ОК з суто літературознавчого та фольклорного напрямку (хоча експерименти у рамках розвитку ОНП були, напр. дисципліна «Етнологія...»). Аргументом на користь такої позиції було те, що в контексті фокусу ОНП (галузевий переклад) суто літературознавчий ОК логічно не вписується у структуру й буде мало пов'язаний з іншими ОК. (Саме так оцінювали введення цієї дисципліни випускники і здобувачі.) Однак, щоб забезпечити літературознавчий складник, розробники імплікували його у різні ОК ОНП, зокрема в комплексну дисципліну «Теорія перекладу», дві частини якої («Історія перекладу» і «Загальна теорія перекладу» торкаються перекладу художніх творів з аналізом, який неминує пов'язаний з розглядом літературознавчих понять, перекладознавчих теорій, які стосуються передусім перекладу художньої літератури і спираються на літературознавчі поняття, які теж розглядаються у межах ОК). Так само літературознавчі аспекти висвітлюються у розгляді міжкультурних асиметрій, неперекладного у перекладі тощо. Ми не заперечуємо що можливо не всі прийняті рішення щодо введення літературознавчих і культурологічних компонентів в перекладознавчі ОК були досконаліми і переглянемо проводимо оцінку повноти досягнення навчальних цілей з відповідною корекцією змістовного наповнення ОК. Зважаючи на наведені аргументи, вважаємо безпідставною оцінку програми за критерієм 1 на рівні Е</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Рівень відповідності Критерію 2 (ГЕР) – В</p> <p>2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання</p> <p>Загалом ОП має логічну структуру, обов'язкові ОК дозволяють</p>	<p>Дякуємо членам галузевої експертної ради за висвітлення позитивних сторін ОНП за Критерієм 2. Надаємо коментарі до зауважень:</p> <p>2.2. Справді, «повноцінне опанування літературознавчих компетентностей» не значиться серед цілей ОНП та не входить до її вектору, а тому і не представлено окремими ОК. (Див. п. 1.4.). Не повністю погоджуємося з тим аргументом, що після бакалаврату «існує нагальна потреба реактуалізації літературознавчих компетентностей на новому (магістерському) рівні освіти», адже магістерська ОНП не може повторювати матеріал бакалаврських програм, навіть якщо це відбуватиметься на новому рівні. Студенти неодноразово відзначали під час</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>досягти цілей, визначених ПРН і набути ЗК і ФК. ОК, включені до ОНП, складають взаємопов'язану схему, що продемонстровано у структурно-логічній схемі ОНП, матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП, матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОНП. ГЕР погоджується з тим твердженням ЕГ, що в структурі ОП не вистачає обов'язкового ОК, який би забезпечував повноцінне опанування літературознавчих компетентностей та ПРН. Аргумент ЗВО про те, що на цю перекладацьку ОНП вступають бакалаври зі сформованим розумінням літературознавчої проблематики справді є непереколивим, адже навряд чи всі ЗВО надають рівнозначну підготовку, а тому існує нагальна потреба реактуалізації цих компетентностей на новому рівні освіти. Не видається нам достатньо аргументованим і контраргумент ЗВО у відповіді на звіт ЕГ про те, що в ч.2 ОК 1 студентам викладають теорію І. Івена-Зогара, яка розглядає літературу як полісистему, а також апеляція до ОК суто мовознавчого змісту - ОК 14 «Колоквіум перекладознавчих досліджень», ОК 4 «Міжкультурна комунікація та міжкультурна компетентність перекладача», ОК 5 «Порівняльна стилістика німецької та української мов» тощо, зважаючи на тематичні плани цих дисциплін, представлені у відповідних робочих навчальних програмах.</p> <p>2.4. ЕГ у звіті пише, що і в навчальному плані, і в кабінеті в системі Тритон студентам було запропоновано лише два блоки дисциплін – «Письмовий переклад у міжнародній фаховій комунікації» та «Усний переклад», тобто «інші опції не було зазначено». Сказане входить у суперечність з інформацією у СО та ОНП, де йдеться про виконання на програмі вимоги «Положення про порядок реалізації студентами КНУ права на вільний вибір дисциплін», зокрема про можливість обирати навчальні дисципліни з НП інших спеціальностей. ГЕР не має змоги перевірити опції вибору в університетській системі Тритон, а відтак і оцінити справедливості контраргументу ЗВО у відповідь експертній групі.</p>	<p>опитувань, що очікують від магістерських програм нового матеріалу, який би відповідав конкретному обраному фаху, і негативно ставляться до повторів ОНП, які були так чи інакше присутні на бакалаврському рівні. Разом з тим, опанування літературознавчих компетентностей відбувається у ОК 1.1., ОК 1.2, ОК 4, ОК 5, ОК 14.</p> <p>Погоджуємося, що робочі програми, можливо, недостатньо детально описують тематичні плани дисциплін. Але літературознавчі компоненти присутні у таких ОК:</p> <p>«Теорія перекладу», ОК 1.1. «Історія перекладу», яка є історією перекладу художньої літератури, спирається на літературознавчі знання, термінологію, наукові здобутки, тому забезпечує ПРН 8 Стандарту;</p> <p>«Теорія перекладу», ОК 1.2 «Загальна теорія перекладу» забезпечує літературознавчу компоненту завдяки таким темам, як теорія літературної полісистеми І. Івена-Зогара та маніпулятивна теорія А.Лефевра.</p> <p>ОК 5 «Порівняльна стилістика німецької та української мови» спирається на аналіз художньої літератури, зокрема, аналіз різних літературних течій та типових для них стилістичних явищ. Об'єктом стилістичного аналізу виступають в першу чергу художні тексти. Під час аналізу тексти контекстуалізуються, а отже, включаються у літературознавче поле досліджень.</p> <p>ОК 14 «Колоквіум перекладознавчих досліджень» не є дисципліною мовознавчого циклу, а дає методологічне підґрунтя для розуміння видів перекладознавчого аналізу, у тому числі доперекладацького та порівняльно-перекладацького аналізу літературних творів та їхніх перекладів.</p> <p>ОК 4 «Міжкультурна комунікація та міжкультурна компетентність перекладача» пропонує, серед інших, такі теми: «Види текстів та жанрів у різних лінгвокультурах», «Важливість підготовчого етапу для перекладачів: літературознавчий підхід, біографічний підхід, дискурсивний підхід, історико-соціальний підхід». «Рецепція оригіналу, пошук додаткової інформації, робота із фоновими текстами», «Лінгвопоетичний аналіз художнього твору», «Українсько-німецький переклад і роль особистості перекладача у формуванні перекладацького (між літературного) поля», «Націєтворча функція перекладу в Україні» (першочергово йдеться про розвиток літературної системи в Україні). Отже, ОНП керується міждисциплінарним підходом до навчання, де філологічні компоненти переплетені між собою і завдяки цьому відкривають студенту можливість зрозуміти складні зв'язки між мовою, літературою та перекладом, не повторюючи парадигму вивчення окремих предметів, як це робиться на</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>2.8. Не надто переконливою є теза ЗВО у відповіді на звіт ЕГ про те, що підготовка до підсумкової атестації не потребує виміру в кредитах ЄКТС. Університетська традиція передбачення такого виду діяльності в графіку екзаменаційної сесії (мінімум сім днів на підготовку до кожного виду підсумкової атестації), звісно, важлива для організації освітнього процесу, однак, на думку ГЕР, сам графік не є передумовою для того, щоби не відводити у НП на цю роботу студентів жодного кредита навантаження. Незрозумілим є і твердження ЗВО у відповіді на звіт ЕГ про те, що «жоден із запроваджених державою за регульованими професіями кваліфікаційних іспитів не має кредитного виміру», принаймні тому, що філологічні спеціальності не входять до розряду регульованих...</p> <p>Рекомендації ГЕР</p> <p>Рекомендуємо передбачити у НП кредити для підготовки до атестаційних екзаменів, забезпечити повноцінну можливість вибору ОК з навчальних планів інших ОП, а також увести до числа обов'язкових компонентів ОНП мінімум одну дисципліну власне літературознавчого спрямування.</p>	<p>бакалаврському рівні.</p> <p>2.4. Твердження про «відсутність у здобувачів освіти реальної можливості обирати дисципліни з інших ОП» є безпідставним і необґрунтованим. Воно базується на неправильному прочитанні навчального плану: <i>«Водночас, у навчальному плані зафіксована лише можливість вибору між двома блоками «Письмовий переклад уміжнародній фаховій комунікації» та «Усний переклад», позицій для вибору з інших ОП не визначено»</i>. В документах університету чітко визначено що навчальний план є способом реалізації програми і не більш того – він ФІЗИЧНО не може містити всіх варіантів вибору доступних студенту, індивідуальний план якого складається з обов'язкових ОК і тих ОК які він обрав. Власне результат вибору студента закріплюється тим, що він включається до робочого (оперативного) навчального плану на відповідний навчальний рік тієї програми, до якої належить дисципліна, яку він обрав і до відомостей оцінювання тієї групи, у яку його включили. Можливість здобувача обирати дисципліни з усіх програм Університету належним чином реалізована у системі автоматизації освітнього діловодства Triton, відповідний модуль якого створювався на виконання рішень закріплених в університетській нормативній базі. До речі саме в можливості реалізовувати в системі всі прийняті внутрішні рішення полягає перевага Triton над поширеним в Україні програмами подібного спрямування.</p> <p>2.8. Університет повністю переконаний у правильності свого системного рішення щодо неможливості виділення кредитів на кваліфікаційні іспити. Це рішення базується зокрема на базових правилах ЄПВО: <i>«Кредити присвоюються у разі підтвердження належним оцінюванням досягнення визначених результатів навчання відповідного рівня»</i> (Довідник ЄКТС). Так само трактують дане питання і нормативні документи МОН України: «кредит ЄКТС це одиниця вимірювання обсягу <u>навчального</u> навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання» (Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти), а атестація – «це <u>встановлення відповідності</u> засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньої програми» (там само). Логічно можна висувати, що атестація – це не навчальне навантаження (здобуття і розвиток компетентностей), а перевірка (!) відповідності здобутого і вимог. Сумнів у проекті висновку щодо нашого аргументу про відсутність кредитного виміру у ЄДКІ <i>«тому, що філологічні</i></p>

Проект висновку GER	Коментар КНУТШ
	<p><i>спеціальності не входять до розряду регульованих» є нелогічним – якщо держава не вважає за доцільне встановлювати кредитний вимір для підсумкової атестації за тими спеціальностями які вона додатково регулює, то чому таке ж рішення не є аргументованим для інших спеціальностей?</i></p> <p>На підставі наведеної аргументації просимо GER при прийнятті остаточного рішення вилучити рекомендації щодо виділення кредитів для атестаційних іспитів і щодо вибору дисциплін як такі що не базуються ні на фактах ні на нормативній базі.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень відповідності Критерію 3 (GER) – А</p> <p>3.3. Зразковою, на думку GER, є робота щодо популяризації світової освітньої практики академічної мобільності та неформальної освіти. Зокрема позитивно вражає ініціативність НПП в обговоренні та формулюванні правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти чи шляхом неформального навчання, а також той факт, що здобувачі освіти активно користуються можливостями програм міжнародної мобільності, запропонованих за ОНП. Згідно з інформацією у звіті ЕГ, у 2018/2019 н.р. здобувачка освіти Цехмістро М. навчалася у Тюбінгенському університеті (Німеччина), їй були перераховані результати навчання за відповідними дисциплінами в ПН (17 ECTS); у 2019/2020 н.р. на навчанні за кордоном були Вашека А. в Університеті м. Констанц (Німеччина) і Тітенко А. у Ляйпцизькому університеті (Німеччина), перерахування пройшло відповідно; у 2021/2022 н.р. здобувачка Вовна М. навчалася в Ляйпцизькому університеті (Німеччина) за програмою Еразмус+.</p> <p>Рекомендації GER - відсутні</p>	<p>КНУТШ дякує членам галузевої експертної ради за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 3.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності Критерію 4 (GER) – В Рекомендації GER</p>	<p>Дякуємо членам галузевої експертної ради за висвітлення сильних сторін ОНП за критерієм 4.</p> <p>Утім, погодитися з рекомендацією GER за цим критерієм можна хіба що</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Рекомендуємо регулярно оновлювати рекомендовану літературу в РНП, уводячи актуальні напрацювання НПП і результати їхньої активності щодо стажування та підвищення кваліфікації.</p>	<p>частково. У звіті ЕГ до цього критерію (п. 4) засвідчує, що НПП практикують оновлення багатьох ОК власними новітніми науково-методичними розробками і наводить приклади. Вказані праці – зосібна результат стажувань відповідних НПП.</p> <p>Окрім того НПП, які викладають на цій ОНП, активно упроваджують результати своїх стажувань та підвищення кваліфікації у викладання ОК (змінюють методику викладання, критерії оцінювання (напр. викладач Супрун Т. Та Іваницька М. після тренінгу з дидактики усного перекладу за участі професора М. Кадріч (Відень) (2018), практичного семінару з дидактики викладання перекладу за участі професора К. Норд (Німеччина) (2019) адаптували викладання перекладу, посиливши проектну складову та орієнтування роботи на виконання перекладацького завдання, Супрун Т. залучила нові навчальні ресурси для усних перекладачів, розроблені на базі департаменту усного перекладу Європейської комісії тощо). Іваницька М. суттєво доопрацювала наповнення таких ОК «Теорія перекладу» та розробила ОК «Міжкультурна комунікація та міжкультурна компетентність перекладача»</p> <p>При виявленні лакун навчально-методичного забезпечення НПП намагаються реагувати й заповнювати їх власними розробками наукового характеру. Так, наукові здобутки проф. Іваницької М.Л. відображені в публікаціях:</p> <p>Naydan, M., Ivanytska, M. & Perminova, A. (2019). Approaches to the Development of a Literary Translator's Linguistic Identity. <i>Advanced Education</i>, 6 (12), 28–34. https://doi.org/10.20535/2410-8286.154389</p> <p>Ivanytska, M., Perminova, A. (2019) Anthologies of Ukrainian Literature in Germany as a Reflection of the Struggle for National Identity. <i>National Identity in Translation (Studies in Linguistics, Anglophone Literatures and Cultures, Band 22)</i>. Harmon, L. & Osuchowska, D. (Eds), Peter Lang, 127-136. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56199507900&origin=record page</p> <p>Ivanytska, M. (2019). Translator's Personality Shaping: Competence Approach. <i>PSYCHOLINGUISTICS</i>, 26(2), 135–156 (in Ukrainian). https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-2-135-156 а також Іваницька М. Міжкультурна компетентність перекладача у дзеркалі сучасних міжнародних контактів // Наукові записки. Серія Філологічні науки. – Вип. 193. – Кропивницький: Вид. «Код», 2022. – С. 40-53. (Index Copernicus, категорія Б) - матеріал використовується в ОК «Теорія перекладу» та «Міжкультурна комунікація та міжкультурна компетентність перекладача» практично у всіх темах.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
	<p>Ivanytska, M. (2019). So getreu wie möglich, so frei wie nötig: Übersetzen im DaF-Unterricht und in der Übersetzer Ausbildung. Barras M., Karges K., Studer Th., Wiedenkeller E. (Hg.). <i>IDT 2017. Brücken gestalten - mit Deutsch verbinden. B. 2. Sektionen</i>. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 219-224.</p> <p>Іваницька М. Переклад і маніпуляція // Наукові записки. Серія Філологічні науки. – Вип. 193. – Кропивницький: Вид. «Код», 2021. – С. 92-99. (Index Copernicus, категорія Б).</p> <p>Іваницька М. Міжкультурна компетентність перекладача у дзеркалі сучасних міжнародних контактів // Наукові записки. Серія Філологічні науки. – Вип. 193. – Кропивницький: Вид. «Код», 2022. – С. 40-53. (Index Copernicus, категорія Б) та ін.</p> <p>Ці розробки використовуються у ОК «Порівняльна стилістика», «Міжкультурна комунікація та міжкультурна компетентність перекладача» та «Загальна теорія перекладу».</p> <p>Засвідчувальним прикладом заповнення навчально-методичних лакун є також оприлюднення лексикографічної праці PhD Сайка М. А. (<i>Saiko M. Wörterbuch Medizin. Deutsch-Ukrainisch, Ukrainisch-Deutsch. Mit zweisprachigen Anatomietafeln. Hamburg : Jourist Verlags GmbH, 2023. 400 S.</i>). Працю залучено до ОК «Перекладове термінознавство».</p> <p>Ми приймаємо рекомендацію щодо регулярного оновлення рекомендованої літератури у РНП відповідно до актуальних напрацювань НПП та отриманої новітньої інформації під час стажування та підвищення кваліфікації. Разом з тим хочемо повідомити, що абсолютна більшість викладачів постійно оновлює рекомендовану літературу, але базові для певної дисципліни праці, які пройшли випробування часом і на які спираються інші науковці, залишаються у списку літератури, навіть якщо вони були написані не в останні 10 років.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Рівень відповідності Критерію 5 (ГЕР) – В</p> <p>Рекомендації ГЕР Рекомендуємо оновити на сайті ННІФ нормативні документи, які стосуються освітнього процесу, у т.ч. оцінювання навчальної діяльності, залишивши тільки нові редакції документів та прописавши в них вимоги щодо організації навчання з</p>	<p>Дякуємо членам експертної галузевої ради за позитивну оцінку ОНП за Критерієм 5.</p> <p>Рубрика «Нормативні документи» на сайті ННІФ відображає всю історію розбудови системи внутрішнього забезпечення якості освітніх програм Університету. Ми приймаємо рекомендацію щодо приведення у відповідність нормативної документації ЗВО на сайті ННІФ шляхом усунення тимчасових версій задля уникнення дублювання документів. Крім того зауважимо, що у пункті 1.1 наказу (№726-32 від 31.08.2018 р.) про введення в дію Положення про організацію освітнього процесу вказано «<i>Встановити, що положення, інструкції та накази, що регулюють освітній процес, діють в</i></p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>елементами дистанційного формату.</p>	<p><i>частині яка не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу...». Додатково зазначимо що актуальні версії документів розміщено на офіційній сторінці університету (https://www.knu.ua/ua/official) і на сторінці Вченої ради (http://senate.univ.kiev.ua/?cat=8)</i></p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Рівень відповідності Критерію 5 (ГЕР) – В</p> <p>Рекомендації ГЕР Рекомендуємо оновити на сайті ННІФ нормативні документи, які стосуються освітнього процесу, у т.ч. оцінювання навчальної діяльності, залишивши тільки нові редакції документів та прописавши в них вимоги щодо організації навчання з елементами дистанційного формату.</p>	<p>Дякуємо членам експертної галузевої ради за позитивну оцінку ОНП за Критерієм 5. Рубрика «Нормативні документи» на сайті ННІФ відображає всю історію розбудови системи внутрішнього забезпечення якості освітніх програм Університету. Ми приймаємо рекомендацію щодо приведення у відповідність нормативної документації ЗВО на сайті ННІФ шляхом усунення тимчасових версій задля уникнення дублювання документів. Крім того зауважимо, що у пункті 1.1 наказу (№726-32 від 31.08.2018 р.) про введення в дію Положення про організацію освітнього процесу вказано <i>«Встановити, що положення, інструкції та накази, що регулюють освітній процес, діють в частині яка не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу...»</i>. Додатково зазначимо що актуальні версії документів розміщено на офіційній сторінці університету (https://www.knu.ua/ua/official) і на сторінці Вченої ради (http://senate.univ.kiev.ua/?cat=8)</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності Критерію 6 (ГЕР) – А</p> <p>6.1. Вартує відзначити -високу академічну й професійну кваліфікацію, а також наукову та навчально-методичну активність НПП, значний рівень актуальності й практичного застосування їхніх перекладознавчих напрацювань; - впровадження НПП інноваційних для українського освітнього процесу за цією спеціальністю дисциплін; - активну інтеграцію ОНП в європейський освітній простір завдяки потужній співпраці з університетами Німеччини та Австрії; -ініціативність ЗВО стосовно організації та проведення чималої кількості прогресивних програм розвитку та підвищення кваліфікації НПП і т.ін.</p> <p>Рекомендації ГЕР - відсутні</p>	<p>КНУТШ щиро дякує членам галузевої експертної ради за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 6.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень відповідності Критерію 7</p>	<p>Щиро вдячні членам галузевої експертної ради за позитивну оцінку ОНП за Критерієм 7.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>(ГЕР) – В</p> <p>Рекомендації ГЕР</p> <p>Зважаючи на сучасні виклики організації освітнього процесу в умовах війни та карантину, рекомендуємо розглянути питання впровадження уніфікованої внутрішньої платформи типу Moodle чи ін. для повноцінного проведення занять за денною формою навчання із застосуванням інформаційних технологій.</p>	<p>Утім, рекомендацію не приймаємо. Додаємо аргументацію відхилення рекомендації ГЕР щодо впровадження уніфікованої внутрішньої платформи для онлайн навчання типу Moodle. Керуючись положенням Закону України “Про освіту”, зокрема ст. 54 “... науково-педагогічні працівники ... мають право на: академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково- педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі”, ННІФ поважає право науково-педагогічних працівників самостійно обирати, за погодженням зі здобувачами освіти та з</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Рівень відповідності Критерію 7</p> <p>(ГЕР) – В</p> <p>Рекомендації ГЕР</p> <p>Зважаючи на сучасні виклики організації освітнього процесу в умовах війни та карантину, рекомендуємо розглянути питання впровадження уніфікованої внутрішньої платформи типу Moodle чи ін. для повноцінного проведення занять за денною формою навчання із застосуванням інформаційних технологій.</p>	<p>Щиро вдячні членам галузевої експертної ради за позитивну оцінку ОНП за Критерієм 7.</p> <p>Рекомендацію ГЕР щодо впровадження уніфікованої внутрішньої платформи для онлайн навчання типу Moodle сприймаємо, однак вкотре змушені пояснювати що вона, на жаль, в межах Університету в цілому невиконувана – жодна з існуючих подібних платформ не може бут поширена на весь Університет відразу, а це необхідна умова, оскільки всі факультети/інститути тісно пов’язані між собою як виконанням заявок на викладання освітніх компонентів, так і вибором здобувачами освіти дисциплін із програм інших структурних підрозділів. Додамо також що Університет поважає право науково-педагогічних працівників самостійно обирати, за погодженням зі здобувачами освіти та з урахуванням наявних у них технічних засобів і доступу до мережі Інтернет, найбільш зручні платформи для організації освітнього процесу в умовах навчання із застосуванням технологій дистанційного зв’язку (“... науково-педагогічні працівники ... мають право на: академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково- педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі” - Закон України “Про вищу освіту”, ст. 54, частина 1).</p> <p>Крім того, в умовах війни студенти часто мають обмеження у використанні технічних засобів, зокрема відсутній доступ до українських освітянських сайтів через блокади рф, тож з метою забезпечення навчального процесу часто використовуються найпростіші та найдоступніші канали зв’язку.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8</p> <p>(ГЕР) – В</p>	<p>Дякуємо членам галузевої експертної ради за позитивну оцінку ОНП за критерієм 8 і вважаємо за доцільне надати коментар щодо рекомендації ГЕР за зазначеним Критерієм.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Рекомендації ГЕР Рекомендуємо напрацювати дієвий та коректний механізм аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП та її врахування для ще більшого вдосконалення освітнього процесу.</p>	<p>Зв'язок і співпраця з випускниками ОНП мають ту форму, яка для них комфортна. Ми збираємо інформацію про кар'єрні траєкторії випускників у тому обсязі, який не порушує вимоги законодавства про захист персональних даних. Так само ми не тиснемо на випускників, якщо вони відмовляються повідомляти дані щодо свого працевлаштування, або не виходять на зв'язок. Водночас нам вдалося зберегти контакти бодай з кількома випускниками кожного року випуску (навіть з тими, хто навчався до запровадження ОНП) і можемо різними шляхами залучувати їх як до обговорення ОНП і її вдосконалення, так і віднайти можливості залучення випускників до викладання або неформальних зустрічей зі здобувачами освіти за ОНП або охочими вступити на ОНП, а також напрацьовувати з ними варіанти співпраці (місця практики для здобувачів, потенційні роботодавці тощо). Як приклад, ми проводимо хвили опитування випускників, результати яких потім аналізуємо та обговорюємо. Практика спілкування з випускниками засвідчує, що неформальні зустрічі найбільш ефективні. Різні форми додаткових опитувань, збирання інформації тільки відлякує випускників від співпраці (висока занятість і страх втратити час).</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Рівень відповідності Критерію 9 (ГЕР) – В Рекомендації ГЕР Рекомендуємо розмістити на сайті ННІФ усю основну нормативну документацію, яка стосується процесів реалізації ОНП – від моменту її започаткування до сьогодні.</p>	<p>Щиро вдячні членам галузевої експертної ради за позитивну оцінку ОНП за Критерієм 9. Частково погоджуємося із позицією членів галузевої експертної ради щодо необхідності оновлення окремих документів та нормативної документації, яка стосується основних процесів реалізації ОП на сайті ННІФ, однак не приймаємо рекомендацію щодо розширення її хронології та змістової складової. Думка різних груп стейкхолдерів враховується за результатами опитувань, розміщених на сайті, а також особистих зустрічей, і фіксується протоколами засідань кафедри. Те ж стосується і оновлень ОНП, які фіксуються протоколами засідання кафедри, Вченої ради ННІФ та НМК ННІФ. Щодо рекомендації оприлюднення результатів на сайті, Університет не зобов'язаний оприлюднювати внутрішні документи, передусім заради дотримання конфіденційності та з етичних міркувань. Уся основна <i>нормативна</i> інформація (опис, навчальний план, програми) розміщена на сайті ННІФ. Додатково оприлюднена інформація про проектну групу, академічну мобільність, узагальнена інформація за опитуваннями, відгуки випускників тощо.</p>